

MEMORIA

AURKIBIDEA

1. AURREKARIAK ETA HELBURUA

2. EGUNGO EGOERAREN DESKRIBAPENA

- 2.1. KARTOGRAFIA ETA TOPOGRAFIA
- 2.2. GEOLOGIA
- 2.3. ARKEOLOGIA
- 2.4. ERAGINDAKO ZERBITZUAK
- 2.5. LUR-ERMUEN ERABILGARRITASUNA

3. ONARTUTAKO IRTENBIDEEN JUSTIFIKAZIOA

4. PROPOSAMENAREN DESKRIBAPENA

- 4.1. AIENDOLA 1. PRESA TXIKIAREN PROPOSAMENA (COIAOIA136450000)
- 4.2. TXABOLA 2. PRESA TXIKIAREN PROPOSAMENA (COIAOIA140990000)

5. INGURUMENA

6. KATALOGAZIOA

7. EXEKUZIO EPEA ETA BERMEALDIA

8. KONTRATISTAREN SAILKAPENA

9. PREZIOEN BERRIKUSPENA

10. AURREKONTUA

11. OBRA OSOA

12. PROIEKTUA OSATZEN DUTEN DOKUMENTUAK

13. IDAZLE-TALDEA

1. AURREKARIAK ETA HELBURUA

Gipuzkoako Foru Aldundiko Obra Hidraulikoen Zuzendaritza Nagusiak, Eusko Jaurlaritza eta Uren Kontsorzio eta Mankomunitateak bezalako beste erakunde publiko batzuekin batera, inbertsio-ahalegin handia egiten ari da ibaien saneamendua lortze aldera, eta horretarako, hodi biltzaileen sare eta araztegi berriak eraikitzen ari da. Hala eta guztiz ere, Gipuzkoako Foru Aldundiak berak eginiko azterketetan ikusten denez, ibaien saneamendua burutzen bada ere, ibaiko ekosistemaren ingurumena berreskuratzeko helburuarekin, beharrezkoa da beste jarduera batzuk ere gauzatzea, eta horietan azpimarratu nahi dugu arrainen mugikortasuna hobetzera bideratutako jarduerak.

Ibai-ekosistemak oso asaldatuta daude giza jardueraren ondorioz, emari solidoak eta likidoak aldatuz, ibaien morfologia eta dinamika aldatuz, ibai-eremua aldatuz eta okupatuz, uren kalitatea murriztuz eta izaki bizidunen komunitatearen osaera aldatuz. Gure ibai-ekosistemetako aldaketa garrantzitsuenetako bat da ibai-morfologia aldatzea luzetarako hesiekin, presa txiki eta presekin, egitura morfologikoak aldarazten dituztenak, eta, kasu askotan, ibilguak uholde-lautadekin lotzea eragozten dutenak edo ibaietako biztanleen habitat naturalak aldatzen dituztenak. Ibaietan ur-maila biltzeko edo igotzeko dauden oztopoek eragotzi egiten dute espezieen eta materialen joan-etorria, eta habitata eta populazioak zatitzen dituzte.

Ibai-ekosistemen degradazioak berez ematen zizkiguten zerbitzu asko galtzea ekarri du berekin: uholdeak, lehorteak edo higadura arautzea, akuiferoak ur-biltegi natural gisa berriz kargatzea, kutsadura lausoa kontrolatzea, uholde-lautadetako edo ibarretako lurzoruen emankortasuna hobetzea. Zerbitzu horiek urarekin lotutako ekosistemen ekintzaren emaitza dira, ibaiak ezin hobeto funtzionatzen duenean. Gure ibaien egoera ikusita, esku hartu beharra dago, ahal den neurrian funtzionamendu ekologiko egokia leheneratzeko.

Zentzu horretan, Gipuzkoako arroetan presa txiki ugari daude, arrainen joan-etorria mugatzen dutenak eta materialen joan-etorria eragozten dutenak.

Presa txiki horietan saikapen bat egin daiteke erabileraren arabera, eta horrela, egun ura bideratzeko baliatzen direnak, antzinako instalazio hidraulikoak erabiltzen ez direlako baztertuta daudenak eta azpiegiturak gurutzatzeko soilik erabiltzen direnak bereiz ditzakegu.

Oro har, egun erabilgarri dauden presa txikietan, salbuespenak salbu, kontsezioaren jabeek eraikitako arrain-eskailera edo pasabidea egon beharko litzateke.

Alabaina, bazterretan utzita edo erabilerarik ez duten presa txikietan ez dago arrainak igarotzea ahalbidetzen duten diseinatutako elementurik eta, ondorioz, aztertu eta egokitu egin behar dira arrainen mugikortasun egokia lortuko bada.

Horrela bada, Gipuzkoako Foru Aldundiak jarduera hau gauztau nahi du Oiartzun Ibaiaren arroan dauden presa txiki hauetan.

Proiektu hau luzetarako iragazkortasuna eta, ondorioz, arrain-mugikortasuna eta materialen joan-etorria hobetzeko aurreikusitako jarduketa bati dagokio. Horretarako Txabola eta Aiendola presa txikien egungo egoera aztertu da.

Proposatutako irtenbideak funtsean oztopoa edo traba erabat edo zati batean eraistean oinarritzen dira, eta hori ezinezkoa den jakineko kasu batzuetan % 10 - % 15 bitarteko harri-lubetazko arrapalak eraikitzean datza.

Dokumentu hau "Arroak iragazgaitz bihurtzea eta berreskurapen morfologikoaren beste lan batzuk" proiektuaren eremuan garatu da eta Eskualde Garapenerako Europako Funtsa (FEDER) delakoak finantzatu du proiektuaren % 50 aldi batera Europako Gizarte Hondoaren 2014-2010 programaren bitartez. POPV horren helburuetan sartzen da ingurumena kontserbatzea eta babestea, bai eta baliabideen eraginkortasuna bultzatzea ere. Laguntza hau eskualdeko garapen jasangarriaren aldeko jarduera ekonomiko, gizarte eta ingurumen arlokoetan oinarritzen da.

2. EGUNGO EGOERAREN DESKRIBAPENA

Aztertutako presa txikiak edo oztopoak 2 dira guztira, eta zenbaketa ibaian behera hasi da.

Aiendola 1. presa txikia (COIAOIA136450000) Oiartzun ibaiaren ibilguan dago kokatuta, izen bereko arroan, Oiartzungo udalerraren mugartean, Pagoaldea industrialdetik 1.700 m ingurura ibaian gora.

Eskuinaldean GI-3420 errepidea dago, eta handik metro gutxira baserri batzuetara sarbidea ematen duen egitura dago.

Presa txikia 1,10 m-ko hormigoizko paramentu bertikal batek osatzen du, 14,20 m-ko isurketa-luzerarekin, ibaiaren ibilguarekiko perpendikularra. Bertan eratzen den jauzia 1,10 m ingurukoa da isurketa-ezpainenetik. Presa txikiaren lodiera gailurrean 1,20 metrokoa da. Aurrealdea bertikala da eta estradosa agian ere bai, sedimentuz estalita baitago. Presa txikia zubitik oso gertu dago, izan ere estribuetako batean ere bermatzen baita. Presa txikiaren eginkizuna presa txikia zeharkatzen duen hornidura-hodi zaharra babestea da.

Aiendola presa txikiaren egungo ikuspegia, egituratik ikusita, uretan gora

Aiendola presa txikiaren egungo ikuspegia, uretatik behera

Ibaien beheara dagoen zubiak zutabe nagusi bat du. Etribiak eta zubiaren zutabea ia lotuta daude presa txikiaren behealdeko aurpegiarekin. Zubiaren etribuek dagozkien harri-lubetazko hegalak dituzte. Presa txikitik igarotzen da hornikuntza-hodi zaharra.

Oiartzun ibaiaren ibilguan zehar, eskuineko ertzean arroka ageri da, bai eta, noizean behin, presa txikitik behearako ezkerreko ertzean ere. Ibaien gora jarraituta ibaiak deskribatzen duen bihurtunean, alubioi-lurzoruen metaketak daude ibaiaren ezkerrean. Ibilgua babesteko harri-lubeta bat dago, 85 metrora, ibaien gora.

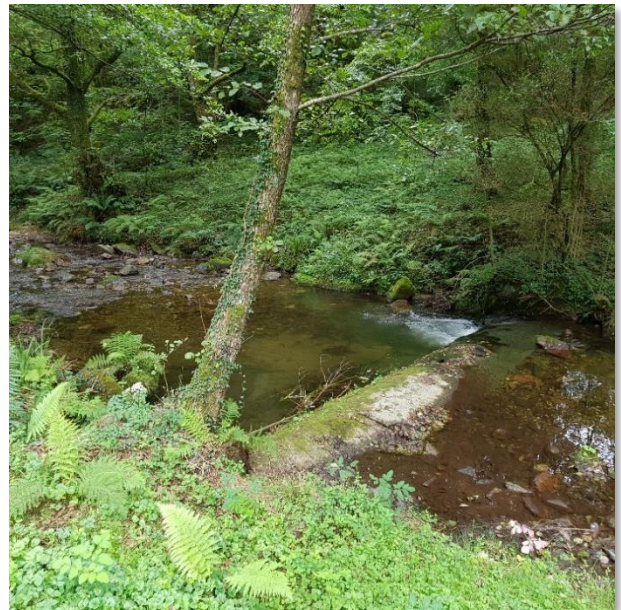
Zundaketa bat gauzatu da presa txikiaren inguruan, eta presa txikiaren eremuko lurarren ezaugarriak zehaztu ahal izan dira.

Aiendola presa txikia ez dago ondarez babestuta, ez da katalogaziorik aurkitu.

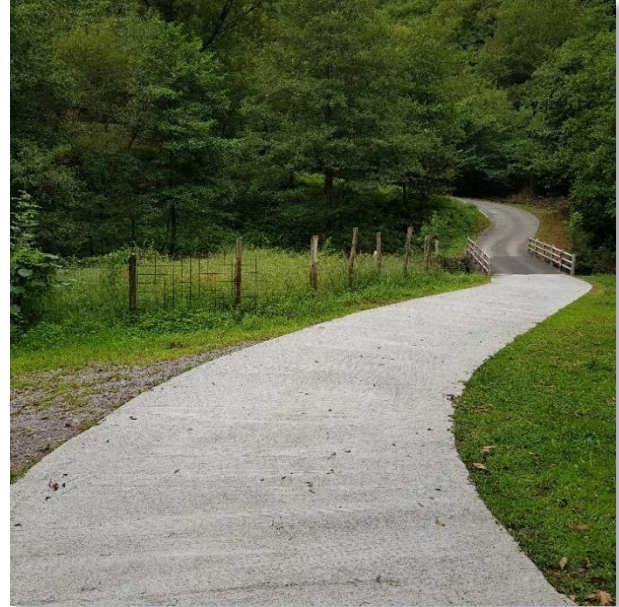
Txabola 2. presa txikia (COIAOIA140990000) Oiartzun ibaiaren ibilguan dago kokatuta, izen bereko arroan, Oiartzungo udalerrriaren mugartean, Pagoaldea industriadetik 2.160 m ingurura ibaian gora eta Aiendola presa txikitik 460 m ingurura ibaian gora jarraituta.

Eskuinaldean GI-3420 errepidea dago, eta handik 25 metro ingurura uretan gora baserri batzuetara sarbidea ematen duen auzo-bidearen egitura dago.

Presa txikia 0,30 m-ko hormigoizko paramentu bertikal batek osatzen du, 7,50 m-ko isurketa-luzerarekin, ibaiaren ibilguarekiko perpendikularra. Bertan eratzen den jauzia 0,30 m ingurukoa da isurketa-ezpainetik. Presa txikiaren lodiera gailurrean 1,40 metrokoa da. Aurrealdea eta estradosa bertikalak dira. Presa txikiaren eginkizuna presa txikia zeharkatzen duen hornidura-hodi zaharra, egun zerbitzuan dagoena, babestea da.

Txabola presa txikiaren egungo ikuspegia, uretan gora ikusita

Zubiaren eta auzo-bidearen egungo ikuspegiak

Zubiak hormigoizko estribu bana du, baita harri-lubeta lehorrez egindako hegalek ere. Zubiaren hormigoizko estribuak arrokan bermatuta daude. Ezkerraldean ibaian gora dagoen harri-lubetazko hegalean deformazio arinak antzeman dira.

Txabola presa txikia ez dago ondarez babestuta, ez da katalogaziorik aurkitu.

2.1. Kartografia eta topografia

Gipuzkoako Foru Aldundian aztertutako presa txiki guztien jarduera eremuaren egungo azterketa topografikoa dago, beraz, ez da beharrezkoa izan aztertutako kokalekuaren jasotze takimetricoa prestatzea. Horrela bada, DFGren eskutik jasotako jasotze topografikoa erabili dugu agiri hau prestatu ahal izateko.

2. eranskinean jasotze honi dagokion informazioa bildu dugu.

2.2. Geologia

Oiartzun erreka eremuan azterlan geologiko eta geoteknikoa gauzatu da aztertzen ari garen jarduerak barne hartuta, proposatutako irtenbideak egin daitezkeen ezagutu ahal izateko. Kasu honetan oztopoa erabat edo zati batean eraisteko aukera hautatu da, ibai ertzeko egonkortasunaren eta diseinatzen diren elementuen zimenduen baldintzen ikuspegitik.

Txosten hori proiektu honen 3. eranskinean jaso da, eta, horren arabera, egiaztatu da posible dela, ikuspegi geoteknikotik, bi presa txikiak eraistea, aldez aurreko zenbait neurri kontuan hartuta.

2.3. Arkeologia

Aztertutako presa txikiaren kokalekuko azterlan arkeologikoa gauzatu da, eta ikerketa hori proiektuko 4. eranskinean jaso da laburtuta. Bi presa txikiak ez daude ondarez babestuta.

2.4. Eragindako zerbitzuak

Egiaztatu da Aiendola presa txikiaren zerbitzuetan ez dagoela eragin garrantzitsurik; presa txikia zeharkatzen duen hoditeria egun ez baita erabiltzen.

Txabola presa txikian, gaur egungo hornidura-hodiak zeharkatzen du. Kasu honetan, eroanbidea 300 mm-ko galdaketa harikorreko hodi batekin berrezartzea aztertu da, auzo-bidearen azpian jarriz eta ibaia zeharkatuz, eroanbidea bertan dagoen zubitik zintzilikatuz. Hoditeriaren beheko puntuan hustubide bat jarriko da.

2.5. Lur-eremuen erabilgarritasuna

Hautatutako irtenbideen arabera, lur-eremuen eraginak funtsean presa txikiraino iristeko bideetan gauzatuko dira (aldi baterako okupazioak). Berritu beharreko hodi zatian behin betiko okupazioak eta zorgune iraunkorrak daude, guztiak Oiartzun Udalaren jabetzako lurretan. Proiektuko 8. eranskinean eraginen zerrenda zehaztuta jaso da.

3. ONARTUTAKO IRTENBIDEEN JUSTIFIKAZIOA

Arrainen irisgarritasuna presa txiki baten aurrean hobetzeko neurriak aztertzean ondoko oinarritzko hiru irtenbide hauek daude:

- Presa txikiaren eraispena
- Arrapala eraikitzea
- Arrapala moduko eskala edo hormigoikoa eraikitzea

Hiru irtenbide horietan lehenengoa izan daiteke egokiena printzipioz, ibaia bere jatorrizko egoerara leheneratzen baitu. Kasu hauetan kontuan hartu behar da, urte jakin batzuk dituzten presa txikietan, bertan eratutako ur bilduek eta hondakinen metaketak ekosistema berriak dituzten ibaiaren dinamika berria sortarazten dutela, eta batzuetan zimendu bat baino gehiagoko hirigintza garapenekin batera gauzatu dira denborarekin, eta horiek eraispena gauzatzeko traba izan daitezke. Presa txikiak berak ibaiaren ertzak

aldatzen ditu eta, ondorioz, ibaia bere jatorrizko egoerara itzularaztea zail bihurtzen da. Horrez gain, zenbait kasuetan presa txikiak balio arkeologikoa izan dezake, interesgarria gutxienez, edo zerbitzu edo hoditeriaren baten igarobidea izan daiteke.

Hala ere, irisgarritasunaren ikuspegitik aukerarik desiragarriena zein den kontuan hartu behar da.

4. PROPOSAMENAREN DESKRIBAPENA

4.1. AIENDOLA 1. presa txikiaen proposamena (COIAOIA136450000)

Presa txikia bertatik kentzea, eskuineko muturrean 1,50 m utziz zubiaren estribua babesteko. Presa txikia behera bota aurretik, ezkerreko ertzean zubitik behera dagoen harri-lubetazko hegala berriz jarriko da, eta, beharrezkoa izanez gero, estribuak goratuko dira.

Halaber, presa txikitik ibaian gora 85 metrora dagoen harri-lubeta ere goratzea proposatzen da.

Presa txikia eraisteko obraren eremura sartzeko bide egokia izan daiteke presa txikitik ibaian goratik joatea, egituraren hegoaldeko estributik, lehendik dagoen ezponda ibaiaren ibilgura egokituta.

Ez dago inolako eraginik zerbitzu-sareetan. Presa txikia zeharkatzen duen uralitazko hodia hornikuntza-hodi zaharrekoa da, eta ez da beharrezkoa berriz jartzea.

4.2. TXABOLA 2. presa txikiaren proposamena (COIAOIA140990000)

Presa txikia guztiz eraitsiko da. Presa txikia bota baino lehen ondoko jarduera hauek gauzatuko dira:

- Horniduraren hoditeriaren trazadura berria, hormigoiko auzo-bidearen azpian jarritako 300 mm-ko diametroko galdaketa harikorreko hodiaren bidez egina. Ibaiaren ibilgua zeharkatzeko, hodia egituratik zintzilikatzea proposatzen da, briden bidez lotuta. Hoditeriaren gunex baxuenean kutxatila bat ezarriko da hustubide batekin.
- Beharrezkoa izanez gero, zubiaren estribuak goratuko dira.

Obraren eremurako sarbidea egituraren mendebaldeko estributik proposatzen da, egungo lur-bidea ibaira iritsi arte egokituz.

5. INGURUMENA

Proiektu honen ingurumen-inpaktuaren azterlana egin da, proiektua gauzatzeak ingurumenean izan ditzakeen eraginak balioztatzeko. Hala, Aiendola eta Txabola presa txikiaren gainean aurreikusitako jarduketaren bideragarritasuna aztertu da, eta eragin horiek minimizatzeke beharrezkoak diren prebentzio-

eta zuzenketa-neurriak proposatu dira.

Egindako ikerketa eta ingurumen-inpaktuaren azterketaren ondorioak proiektu honen 05. eranskinean jaso dira, Ingurumen-inpaktuaren azterlana izenekoan.

Aipatu behar da Azterlanak aurreikusten duela Ingurumena Zaintzeko Plan bat garatzea obren fasean. Plan horrek barne hartzen du obren fasean ingurumena babesteko neurri jakin batzuen jarraipena eta aplikazioa egitea, eta Gipuzkoako Foru Aldundiko Ingurumen eta Obra Hidraulikoetako Departamentuaren berezko baliabideekin egingo da.

6. KATALOGAZIOA

Jarraian, laburpen bat egiten da presa txiki bakoitzak Eusko Jaurlaritzan, Gipuzkoako Foru Aldundian eta Oiartzungo Udalean duen katalogazioari buruz, bai eta ondare-balioari buruz ere.

KATALOGAZIOA						
Izena	Kodea	Proposatutako jarduera	Eusko Jaurlaritza	DFG	Udala	Ondare balioa
Aiendola	AOIAOIA136450000	Eraispena	Erreferentziarik gabe	Erreferentziarik gabe	Erreferentziarik gabe	Ondare baliorik gabe
Txabola	AOIAOIA140990000	Eraispena	Erreferentziarik gabe	Erreferentziarik gabe	Erreferentziarik gabe	Ondare baliorik gabe

7. EXEKUZIO EPEA ETA BERMEALDIA

Alderdi Publikoko Kontratuetan azaroaren 8ko 9/2017 legean dioenari jarraituz, Proiektu honek biltzen dituen obretarako ondoko epe hauek zehazten dira:

- EXEKUZIO EPEA..... Sei (6) hilabete
- BERME EPEA..... Hamabi (12) hilabete

Lanak egiteko gutxi gorabeherako epea dagokion eranskinean biltzen den laneko planetan oinarrituta erabaki da. Hala ere, behin betiko exekuzio epea Baldintza Administratibo Partikularren Pleguan zehaztuko da, hain zuzen ere proiektua osatzen duten jarduerak eta beren aldiberekotasuna esleitzeko oinarritzat hartuko dena.

8. KONTRATISTAREN SAILKAPENA

Alderdi Publikoko 9/2017 legearen arabera, azaroaren 8koa, eta Administrazio Publikoko Kontratuen Legedi orokorraren arabera, Europako Parlamentuko eta Kontseiluko 2014/23/UE eta 2014/24/UE zuzentarauak Espainiako ordenamendu juridikora sartzen direnak, 2014ko otsailaren 26koa, obrako kontratua 500.000 eurotik beherakoa denez, ez du sailkapena egitea eskatzen (25/2013 legea).

9. PREZIOEN BERRIKUSPENA

Azaroaren 8ko 9/2017 R.D.L-an onartutako Administrazio Publikoko Kontratuen legediko testuaren arabera, Europako Parlamentuko eta Kontseiluko 2014/23/UE eta 2014/24/UE zuzentarauak Espainiako ordenamendu juridikora sartzen direnak, 2014ko otsailaren 26koa, jakinik obra hau gauzatzeko zehaztutako epea, agiri honetako 8. eranskinean definituta dagoena, bi urtetik beherakoa dela, proiektu honetan ez da nahitaezkoa prezioak berrikusteko formula proposatzea lan-esku, material, makineria, etab. eragindako handitzeak edozein direlarik ere, bai eta Gizarte Segurantzarako kotizazioari dagozkionak ere.

10. AURREKONTUA

GAUZATZE MATERIALAREN AURREKONTUA

Proiektuan definitutako elementuen neurketan oinarrituta eta obra unitateetako Prezioen Koadroan dioenari jarraiki proiektu honetako aurrekontu partzialak osatu dira, proiektu honetako 4. eranskinean bildu direnak eta definitutako atalei dagozkion kapituluetakoa exekuzio materialeko zenbatekoetan laburtzen direnak.

Jardueraren GAUZATZE MATERIALAREN AURREKONTUA guztira LAUROGEI MILA ZAZPIEHUN ETA LAUROGEITA HAMA ZAZPI EURO ETA HOGETA SEI ZENTIMOKOA (80.797,26 €) DA.

KONTRATA BIDEZKO EXEKUZIOAREN AURREKONTUA

Gastu orokorrak, finantziarioak eta fiskalak % 13koak direla kontuan hartuta, irabazi industrialarena % 6koa eta kopuru horri BEZa aplikatzen badiogu (% 21), KONTRATA BIDEZKO EXEKUZIOAREN AURREKONTUko zenbateko hauek lortzen dira:

Presatxikietan gauzatuko diren jardueren KONTRATA BIDEZKO EXEKUZIOAREN AURREKONTUA guztira EHUN ETA HAMASEI MILA HIRUREHUN ETA HOGEITA HEMERETZI EURO ETA LAUROGEITA HEMEZORTZI ZENTIMOKOA (116.339,98 €) DA.

ADMINISTRAZIO PUBLIKOKO KONTRATUEN LEGEA ETA PROIEKTUA

Proiektu honek 2000ko Administrazio Publikoko Kontratuen Legean, ekainaren 16koa, dioena betetzen du, bai eta 2001eko urriaren 12ko Araudian dioena ere.

11. OBRA OSOA

Proiektatutako obra hauek obra osoa osatzen dute, hau da, erabilera publikora eman daiteke, aparteko proiektuetako ondorengo handiagotze eta/edo hobekuntza jardueri kalterik egin gabe, eta obra erabiltzeko beharrezkoak diren elementu guztiak biltzen ditu, Administrazio Publikoko Kontratazioari buruzko Araudi Orokorra onartzen duen eta 2009ko ekainean berriz aztertutako urriaren 12ko 1098/20001 Errege dekretuko 125 artikuluan dioena betetzen baita.

12. PROIEKTUA OSATZEN DUTEN DOKUMENTUAK

Proiektu honetan ondoko agiri hauek bildu ditugu:

1. DOKUMENTUA- MEMORIA ETA ERANSKINAK

MEMORIA

ERANSKINAK

1. eranskina: Proiektuaren ezaugarri nagusiak
2. eranskina: Topografia eta Kartografia
3. eranskina: Geoteknia
4. eranskina: Arkeologia
5. eranskina: Ingurumenaren txostena
6. eranskina: Kalkulu hidraulikoak
7. eranskina: Harri-lubetazko hormaren kalkuluak
8. eranskina: Partzela-planoa
9. eranskina: Obra Plana
10. eranskina: Prezioen justifikazioa
11. eranskina: Hondakinak kudeatzeko plana
12. eranskina: Eranskin fotografikoa

13. eranskina: Segurtasun eta osasunaren oinarritzko azterlana

2. DOKUMENTUA- PLANOAK

01	Kokapena	1
02	Kokalekua	2
03	1. presa txikia: Aiendola	
04.1	Egungo egoera	1
04.2	Proposamena	1
04.3	Proposamena. Luzetarako eta zeharkako profilak	4
04.4	Sarbideak	1
04.5	Xehetasunak	1
04	2. presa txikia: Txabola	
04.1	Egungo egoera	1
04.2	Proposamena	1
04.3	Proposamena. Luzetarako eta zeharkako profilak	4
04.4	Eragindako zerbitzuak	4
04.5	Sarbideak	1

3. DOKUMENTUA- BALDINTZA TEKNIKO PARTIKULARREN PLEGUA

4. DOKUMENTUA- AURREKONTUA

Neurketak
Prezioen 1. koadroa
Prezioen 2. koadroa
Aurrekontua
Aurrekontu laburtua

13. IDAZLE TALDEA

Ondoren proiektu honetan parte hartu dutenen zerrenda bildu da:

- Miguel Ángel Otero Barreiro: Bide, ubide eta portuetako ingeniaria
- Carlos Marauri Chasco: Bide, ubide eta portuetako ingeniaria
- Lorena Martin Arsuaga: Bide, ubide eta portuetako ingeniaria
- Estrella Redondo Zaballos: Goi-mailako arkitektoa
- Asier Aramburu González: Topografian ingeniari teknikoa
- Ander Pérez de Lastra: Ingeniari Zibila
- Xabier Ochoa Muñoz: Bide, ubide eta portuetako ingeniaria
- Marta Gonzalez: Administraria

Donostia - San Sebastián, 2020ko abendua

Gipuzkoako Foru Aldundia/Diputación Foral de Gipuzkoa	girderingenieros s.l
	Proiektuaren egilea /Autor del Proyecto
Felipe Álvarez Rodríguez Arantza Unzurrunzaga Iturbe	Miguel Ángel Otero Barreiro